

**Počiatky rímskej
historiografie, ranná
rímska tradícia**

Commentarii

- individuálnejší charakter, nie nutné spojenie s verejným životom
- neprofesionálne osobné zápisky

Mýtus a skutočnosť; kde sa prelínajú?

- Naevius: *Bellum Poenicum*
 - Epos o založení Ríma Aeneom po úteku z Tróje
 - 7 kníh
 - spojenie mýtiskej látky s historickými skutočnosťami
 - inšpirácia Iliadou

Quintus Fabius Pictor (254-? BC)

- prvý predstaviteľ analistickej historiografickej školy
- politicky aktívny
- opísal udalosti od založenia Ríma až po koniec 2. Punskej vojny
- silno prorímsky postoj, skresľovanie faktov

Lucius Cincius Alimentus

- plebejec, zastával úrad praetora
- politicky činný, zúčastnil sa bojov proti Hannibalovi
- jeho historiografické spisy považované antickými autormi za nestranné

Počiatky senátorskej historiografie

- Marcus Porcius Cato:
 - *Origines*
 - 7 kníh
 - *De agricultura*
 - súbor predpisov a rád, schematická forma

Obdobie bratov Gracchovcov a L. C. Sullu

- Sempronius Asellio
 - anti-analistický prístup k zaznamenávaniu dejín
 - historik má písať iba o tom, čoho bol sám svedkom
- Lucius Coelius Antipater
 - plebejec so skvelým vzdelaním, právnik a učiteľ rečníctva
 - monografia o 2. Punskej vojne
- Lucius Cornelius Sisenna
 - *Historiae*
 - *Milétske poviedky*

Počiatky senátorskej autobiografie

- autobiografické *commentarii*
 - Aemilius Scaurus (konzul v r. 115 BC)
 - Rutilius Rufus (konzul v r. 105 BC)
 - Lutatius Catulus
 - Lucius Cornelius Sulla
 - Rutilius Rufus

Starožitnosti a štúdium filológie

- previazané so štúdiom latinskej filológie
- Titus Pomponius Atticus
 - *Liber annalis*
- Marcus Terentius Varro
 - *De antiquitate litterarum*
 - *Antiquitates rerum humanarum et divinarum*
 - *De lingua Latina*
 - *De vita Populi Romani*
 - *Imagines*
 - *Quaestiones Plautinae a De comoediis Plautinis*
 - *De scaenicis originibus, De actionibus scaenicis, De personis, De descriptionibus*

Cornelius Nepos a biografia

- *De Viris illustribus*
 - ovplyvnil Plutarcha a jeho *Súbežné životy*
 - absolútna hodnoty ako *pietas, abstinentia, industria, diligentia, prudentia, ...*

Gaius Iulius Caesar

- *Commentarii de bello Gallico*
 - opis vojenských operácií v Gallii
- *Commentarii de bello civili*
 - 3 knihy o občianskej vojne

Gaius Sallustius Crispus

- autor dvoch historických monografií
- *De Catilinae coniuratione*
 - opis udalostí roku 63 BC
 - snaha priblížiť sa Thúkydidovmu štýlu
- *Bellum Iugurthinum*
 - opis udalostí 111-105 BC
- najväčšie plánované historické dielo *Historiae*
 - nedokončené
 - nadviazal na Sisennu, začína rokom 78 BC, nedokončené
 - dochované v zlomkoch
 - návrat k analistickému prístupu

Gaius Sallustius Crispus

- *Invectiva in Ciceronem*
 - pripisované Sallustiovi, autorom však pravdepodobne bol rečník z Augustovej doby
- *Epistulae ad Caesarem*
 - neznámy autor, manuskript sa dochoval spolu s ostatnými Sallustiovými spismi
 - obsahujú výsmech Ciceronovi, jeho politike a ambíciám